GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 176. Mercurĭ, 12 (24) Augustŭ. 1887.

Brașovŭ, 11 Augustŭ 1887.

De câte orĭ cetimŭ în foile jidano-maghiare lăudându-se „patrioții“ cu „imposantulŭ“ lorŭ numĕrŭ și cu „cultura“ lorŭ jidano-maghiară, ne aducemŭ aminte de fabula „Douĕ bolobóce.“

Și nu suntŭ rare ḍilele, în care ți se împuiază urechile cu asemenea lăudăroșii, amŭ puté ḍice că mai nu trece ḍi.

In tocmai ca boloboculŭ celŭ golŭ, hodorogescŭ și facŭ vuetŭ mare, încâtŭ décă n'ai sci cu cine ai de-a face, ai sta sĕ credĭ că suntŭ câtă frunḍă și érbă la numĕrŭ, și că suntŭ tobă de carte, mănâncă cultură, bea cultură, calcă pe cultură, dormŭ pe cultură.

In trufia lorŭ amenință cu cutropire și pe Românŭ ca și pe Sasŭ, și pe Sêrbŭ ca și pe Slovacŭ, décă nu întră în „marea națiune“ și décă nu se adapă din „cultura“ lorŭ.

Ei bine, rolulŭ acesta trufașŭ și îngâmfatŭ de „numeroșĭ“ și „puternicĭ“ și-lŭ atribue cincĭ milióne de ómenĭ, în carĭ suntŭ socotițĭ și Jidovii, și surdo-muții, și renegații, și parte mare din cei carĭ vorbescŭ unguresce, fără însĕ a fi Ungurĭ; își atribue rolulŭ de „culțĭ“, și încă „superiorĭ în cultură“ Românului ca și Sasului, Sêrbului ca și Slovacului tocmai acei ómenĭ, carĭ și-au primitŭ cultura tocmai dela aceia pe carĭ pretindŭ a-i cultiva.

Dér aceste hodorogelĭ și vuete urmărescŭ unŭ scopŭ, țînŭ loculŭ reclamelorŭ ce le 'mprăștie în lume unŭ negustorŭ cu marfă rea, cine o cumpĕră rĕmâne păcălitŭ, dér negustorulŭ trăesce splendidŭ.

Aci zace totŭ misterulŭ lăudăroșiilorŭ jidano-maghiare cu „numĕrulŭ“, cu „puternicia“ și cu „cultura“ lorŭ. Și décă s'ar mai găsi vr'unŭ sufletŭ de omŭ, care s'ar îndoi de acésta, n'are decâtŭ sĕ asculte ce ne spune fóia oficiósa ungurésca din Pesta, „Nemzet“ dela 17 Augustŭ.

Ea ḍice adecă, că politica d'a mulțămi numai pe unŭ elementŭ dintre cele ce constitue statulŭ e cea mai bună, pentru că acelŭ elementŭ póte trăi splendidŭ.

Mai limpede nu se póte grăi. Aci își află esplicare și „patriotisnulŭ“ jidano-maghiarŭ, și născocirea „agitațiunilorŭ“ antimaghiaro-jidane, și persecutarea, împilarea și schingiurea Românului și a Sasului, ca și a Sêrbului și a Slovacului.

Naționalitățile nemaghiare muncescŭ ḍi și nópte, îndură chinurĭ și suferințe, se sbuciumă și asudă ducêndŭ lipsurĭ și luptândŭ cu nenumĕrate neajunsurĭ, pentru ca cei dela putere sĕ trăiască splendidŭ.

Pentru ca adversarii noștri sĕ'șĭ asigure acéstă posițiune, adecă sĕ trăiască splendidŭ, esploatândŭ pe Nemaghiarĭ, teroriséză, persecută, înegrescŭ și calumniază pe cei ce n'au venitŭ dela pólele Altailorŭ, se dau de cei mai „patrioțĭ,“ de cei mai „numeroșĭ“, de cei mai „culțĭ“, pe când în realitate patriotismulŭ, numĕrulŭ și cultura orĭcine o va găsi la popórele nemaghiare.

Ințelege orĭ-cine acum pentru ce adversarii noștri țînŭ atâtŭ de multŭ a persecuta și a calumnia pe Nemaghiarĭ, a hodorogi și a face vuet cu „numĕrulŭ“ cu „cultura“ și cu „patriotismulŭ“ lorŭ: pentru ca sĕ trăiască splendidŭ.

Dér sciutŭ este, că tóte au unŭ sfêrșitŭ. Și tristŭ și durerosŭ va fi și sfêrșitulŭ acestui traiu pentru aceia carĭ, învĕțațĭ a trăi splendidŭ pe spinarea altora, vorŭ fi nevoițĭ sĕ 'mpartă traiulŭ deopotrivă cu aceia, carĭ de 20 de anĭ ducŭ greulŭ în acestŭ statŭ, și carĭ nu suntŭ întru nimicŭ inferiorĭ celorŭ dela putere, ci din contră superiorĭ în numĕrŭ și celŭ puținŭ deopotrivă în patriotismŭ și în cultură.

Tractările ruso-turcescĭ în cestiunéa bulgară.

După proiectulŭ Porței pentru soluțiunea bulgărésca, supusŭ d-lui de Giers de către d. Nelidoff, după acordulŭ turco-rusescŭ asupra alegerei unui candidatŭ pentru o locotenență princiară provisoriă, o ințelegere trebuia sĕ se facă între puterĭ pentru a ajunge la demisiunea regenței, la reconstituirea ministeriului și la convocarea unei Sobranii pentru alegerea unui prințŭ. Acestŭ proiectŭ, care datéză dinaintea ultimelorŭ evenimente din Bulgaria, cuprinde pe lângă acésta, o listă a candidaților presintațĭ de Pórtă pentru locotenența princiară provisoriă. D. de Giers admise proiectulŭ Porței în principiu, afară de lista candidaților ca fiindŭ în g neralŭ impropii.

Negociările turco-rusescĭ urméză pe acéstă basă și rechiămarea lui Riza-Bey din Sofia, urmată de numirea lui Artin Efendi ca înaltŭ comisarŭ în Bulgaria, parŭ a fi cele dintéiu acte ale Porței în acéstă privință. Rusia din partea sa propuse Porței pe generalulŭ Ehrenrode ca locotenentŭ princiarŭ provisoriu, care ar merge probabilŭ la Sofia cu Artin-Efendi pentru a studia împreună mĕsurile de luatŭ. Numai în timpulŭ acestorŭ întrevorbirĭ eventualitatea unei ocupărĭ mixte trebuĭ sĕ fiă înfățișată de Rusia.

Orĭ cum ar fi, Pórta nu pare că a rĕspunsŭ mai cu sémă în privința alegerei generalului Ehrenrode, dér faptulŭ că Germania patronéză pe generalulŭ Ehrenrode pe lângă Pórtă, precum și proiectulŭ rusescŭ în totalŭ în privința Bulgariei face sĕ se prevestéscă că în fine Pórta va accepta,

---

Atitudinea puterilorŭ în cestiunea bulgară.

Pórta a primitŭ rĕspunsurile puterilorŭ la circulara sa dela 14 Augustŭ, privitóre la Bulgaria. Puterile suntŭ unanime asupra ilegalităței luărei în posesiune a puterei în Bulgaria de către prințulŭ de Coburg, dér suntŭ împărțite asupra legalităței alegerei prințului.

Francia, Austria, Italia și Englitera nu variază de locŭ în declarațiunile lorŭ precedente. Singurele rĕspunsurĭ categorice, și emițêndŭ vederĭ nouĕ, suntŭ ale Germaniei și ale Rusiei.

Germania a rĕspunsŭ că nu recunósce absolutŭ nimicŭ din ceea ce s'a făcutŭ în Bulgaria și sfătuesce Pórta fără reticență sĕ lucreze în deplină ințelegere cu Rusia acceptândŭ pe generalulŭ Ehrenrode, candidatulŭ Rusiei, ca locotenentŭ princiarŭ, și trimețêndŭ unŭ comisarŭ otomanŭ în Bulgaria pentru a hotărî cu Rusia mĕsurile de luatŭ.

Rusia, în rĕspunsulŭ sĕu, pare a se îndoi de sinceritatea Porței și 'i cere sĕ se pronunțe categoricŭ, fără de care Rusia lasă sĕ se întrevadă putința unei ocupărĭ militărescĭ. D. de Giers adauge, că Rusia neputêndŭ sĕ tolereze actele îndrăsnețe ale Regenței și ale prințului de Coburg, va fi silită sĕ ésă din reserva sa și sfătuesce pe Pórtă pentru o acțiune turco-rusésca.

Cercurile otomane suntŭ fórte multŭ uimite de rĕspunsulŭ Germaniei, care face sĕ prevestéscă o ințelegere germano rusésca și părăsirea de către Germania a Orientului în mânile Rusiei.

Pressa și prințulŭ de Coburg.

„Standard“ ḍice, că negociările puterilorŭ privitóre la Bulgaria urméză. E probabilŭ că tóte vorŭ adopta vederile Rusiei.

„Le Journal des Debats“ crede, că nimicŭ nu se va face contra prințului de Coburg, décă Rusia nu va lua inițiativa unei acțiunĭ fórte energice. Până atuncĭ, diplomația europénă va urma a ne da singularulŭ spectacolŭ alŭ unanimităţii sale de a constata violarea tratatului dela Berlinŭ și neputința sa de a-i asigura respectulŭ.

„Le Nord“ ḍice, că sĕ se porunéscă prințului de Coburg sĕ părăséscă Bulgaria și că e de datoria Porței sĕ ia inițiativa acestui demersŭ.

Se anunță din Constantinopolŭ „Corespondenței Politice«, că Rusia a cerutŭ dela Exarculŭ bulgarŭ sĕ adreseze o circulară clerului bulgarŭ contra prințului de Coburg, dér că Exarculŭ a refusatŭ.

Prințulŭ de Coburg în Filipopolŭ.

Prințulŭ Ferdinandŭ a primitŭ mai multe deputațiunĭ și pe șefii de comunitățĭ religióse, între alții și pe episcopulŭ Meinini, cu care avù o scurtă întreținere. Prințulŭ era în picióre, avêndŭ lângă dênsulŭ pe miniștrii Stoiloff și Stranski. Unŭ banchetŭ oferitŭ de municipalitate se dete séra.

Prințulŭ asistândŭ la servițiulŭ catolicŭ, episcopulŭ Aleinini voì sĕ arboreze drapelulŭ francesŭ, dér consululŭ Franciei învită pe prelatulŭ sĕ se abțină dela unŭ atare actŭ. Episcopulŭ a arboratŭ atuncĭ stégulŭ pontificialŭ.

Până în ultimulŭ momentŭ s'a pututŭ crede, că consulii Engliterei, Austriei, Italiei arŭ întra în legăturĭ cu prințulŭ. Instrucțiunile primite de acești agențĭ se schimbară de mai multe orĭ în aceste din urmă ḍile. Fù vorbă mai ântéiu de a se presenta oficialŭ prințului. Nouĕ instrucțiunĭ îndemnară pe consulĭ sĕ se abțină, dér sĕ nu uite cu tóte acestea respectulŭ datoritŭ prințului aliatŭ cu case regale. După aceea, în ultimulŭ momentŭ, agenții primiră aprope în același timpŭ ordinulŭ sĕ nu se misce, prințulŭ fiindŭ hotărîtŭ sĕ nu priméscă pe consulĭ decâtŭ cu titlulŭ oficialŭ. Aceste disposițiunĭ ale puterilorŭ suntŭ fórte comentate.

Censura depeșilorŭ este rădicată.

SCIRILE ḌILEI.

Din incidentulŭ petrecerei **Maiestății Sale** în Clușiu, ḍiarele unguresci anunță, că cu începutulŭ lui Septemvre va sosi acolo consilierulŭ de curte Pápay, care între altele va lua dispositiunile necesarĭ în privința audiențelorŭ. Până atuncĭ însĕ, doritorii de a înainta petiții, séu de a'șĭ cere audiențe la Maiestatea Sa, potŭ sĕ se insinue la căpitanulŭ orășenescŭ din Clușiu, însemnândŭ pe scurtŭ obiectulŭ, respective causa în care se cere audiența, séu recursulŭ eventualŭ. — Pas de însemnezĭ pe petițiă, că te plângĭ în contra volniciei unguresci, c'apoi țĭ-ajunge petiția în mânile monarchului la calendele grecescĭ.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de instrucțiune a adresatŭ o ordinațiune circulară către toțĭ inspectorii scolarĭ, în care se accentuéză, că la înființarea de scolĭ superióre de fete, în prima liniă s'a avutŭ în vedere crescerea fetelor și prin urmare acesteia este a se da mai întéiu atențiune, ér grămădirea fetelorŭ cu prea multŭ materialŭ de instrucțiune trebue evitatŭ. Pe câtŭ a pututŭ experia ministrulŭ, până acum nu s'a pré ținutŭ contŭ de cele ḍise mai susŭ, de aceea s'a ivitŭ necesitatea reorganisărei instrucțiunii superióre de fete. In școlile așa numite superióre s'a observatŭ, că frecuența este mai mare în cele 4 clase de josŭ, după absolvarea cărora multe eleve părăsescŭ scóla. In vederea acestei împrejurări, noua organisațiă dispune, ca planulŭ de instrucțiune alŭ celorŭ 4 clase de josŭ sĕ formeze unŭ intregŭ de sine stătătorŭ, ér în clasa V și VI sĕ se lărgéscă numai cunoscințele primite în cl. I—IV. Scólele civile încă vorŭ primi o organisațiă nouă, care diferă de organisația scólelorŭ superióre numai prin aceea, că limba francesă nu va fi obligată. Cu tóte acestea absolventele classei IV civile, décă au învĕțatŭ limba francesă in modŭ privatŭ, după depunerea unui esamen de primire, potŭ fi înscrise în clasa V a scólelorŭ superióre. După terminarea clasei IV la scólă superióră séu civilă se primescŭ fetele în preparandiele de statŭ. Aicĭ se primescŭ și absolvente ale clasei IV dela scólele superióre și anume în clasa III preparandială. Spre acestŭ sfîrșitŭ în cl. VI dela scólele superióre se vorŭ preda ca obiecte facultative pedagogia și metodică. Scólele superióre de fete suntŭ supuse inspectorilorŭ scolarĭ, cărora pentru controlarea educațiunei și ajungerea unei anumite unitățĭ li se vorŭ da întru ajutorŭ câte unŭ comisarŭ ministerialŭ. Escepțiune face numai scóla superióră din Pesta, care este directŭ supusă ministeriului instrucțiunei publice. Noua organisațiă a scólelorŭ de fete se va publica în curêndŭ în fóia oficială ungurésca.

—x—

S'a pusŭ în vedere din partea statului emiterea unorŭ nouĕ bancnote de câte 1 fl., carĭ vorŭ intra în circulaţiune cu prima Iulie 1888. — Şi adecă de ce nu. când hârtiă e destulă şi eftină?

—x—

In adunarea generală a Kulturegyletului, ce se va ţiné anulŭ acesta în Sepsi-St.-Georgiu, celŭ mai însemnatŭ punctŭ alŭ programei ilŭ află „Ellenzék" în tractarea cestiunei de a se înfiinţa societăţĭ séu associaţiunĭ aşa ḑise „Reiffensen", prin carĭ s'ar contrabalansa „obscură« tendinţă a institutelorŭ românescĭ de creditŭ şi economii, ca „Albina", „Economulŭ« etc. După părerea lui „Ellenzék", prin acésta s'ar scóte proprietatea, industria şi comerciulŭ Ardélului din acea nesuferită stare, în care l'a adusŭ nesciinţa, orĭ lipsa de consciinţă a ómenilorŭ conducĕtorĭ dela unele societăţĭ séu institute de creditŭ. — Frunḑă verde lobodă....

—x—

Erĭ unŭ incendiu grozavŭ a nimicitŭ în Hĕrmanŭ lângă Braşovŭ vr'o 50 de şurĭ până după amédḑĭ. Foculŭ s'a născutŭ din scânteile unei maşine de trieratŭ.

—x—

In nr. 203 alŭ „patrioticului« »Egyetértés« se scrie că Sibrik Kalman, prim-rulŭ din Szarvaskend, esarendândŭ în locuinţa sa propriă dreptulŭ de vênatŭ alŭ comunei, a lovitŭ cu pumnulŭ, adecă cu formidabilulŭ inelŭ ce-lŭ avé în degetŭ, pe Bertalanffy Pal în faţă încâtŭ l'a năpăditŭ sângele, pentru că a cutezatŭ a licita şi elŭ la dreptulŭ publicŭ, pe care însĕ primarulŭ a vrutŭ sĕ-lŭ aibă elŭ însuşĭ şi eftinŭ. Insĕ cu atâta n'a fostŭ de ajunsŭ, ci Sibrik porunci plăieşilorŭ sĕ-lŭ arunce în drumŭ pe licitatorŭ, omŭ de 60 de anĭ, ceea ce se şi împlinì. Acuma treaba e la judecătoriă. Primarulŭ Sibrik la alegerile din éstŭ anŭ a fostŭ preşedinte la comisiunea electorală dietală a cercului Körmend. — Şi totŭ ne mai plângemŭ de cultură unguréscă!

—x—

Din Nagy-Maros se scrie către „N. P. Journal" cu data de 17 Augustŭ n.: Trei băeţĭ, fii de cetăţenĭ de aci, se jucau aḑĭ după amédḑi sub cerulŭ liberŭ. După ce se săturară de celelalte jocurĭ, se jucară de-a „hingherii", cu care ocasiune unulŭ dintre băeţĭ, anume Franz Ainzinger, fù spênḑuratŭ cu o funiă cum se cade Voindŭ micii hingherĭ sĕ-lŭ ia érăşĭ josŭ, nu mai putură desface şghilţulŭ dinprejurulŭ gâtului. Strigară după ajutorŭ, dér când acesta sosì, băétulŭ era deja mortŭ. Autoritatea a fostŭ încunosciinţată despre acestŭ casŭ.

—x—

Cetimŭ în „Tutova" din Bârladŭ, că d-l I. Popescu, directorulŭ scólei normale (pedagogice) de acolo, împreună cu 19 elevĭ normaliscĭ, va întreprinde o escursiune pentru lăţirea indusdriei pălăriilorŭ de paie. „D-sa va merge, cu ocasiunea conferinţelorŭ învĕţătoriorŭ din Augustŭ, mai prin tóte oraşele României, unde va ţiné câte o conferinţă, ca sĕ arete *necesitatea de a lucra pentru progresulŭ stării economice, pentru desvoltarea industriei şi mai alesŭ a celei casnice deocamdată,* şi vorŭ termina arĕtândŭ folósele ce se vorŭ trage din lăţirea industrie pălăriilorŭ de paie şi va lăsa pentru câteva ḑile, în fiăcare oraşŭ pe unde va trece, câte câţiva elevĭ normaliscĭ, carĭ sĕ arete învĕţătorilorŭ modulŭ fabricării pălăriilorŭ. Décă vomŭ arata scopulŭ acestei întreprinderĭ vomŭ vedé, că elŭ tinde a da folóse imense şi d-lŭ ministru alŭ instrucţiunii publice, precum şi direcţia generală a căilorŭ ferate române l'au înţelesŭ şi au datŭ tot concursulŭ acestui adevĕratŭ patriotŭ, care lucréză fără pregetŭ pentru lăţirea a totŭ ce-i naţionalŭ şi folositorŭ. Şi în adevĕrŭ, décă din cincĭ milióne locuitorĭ, măcarŭ doue milióne arŭ purta pălăriile fabricate de ei, costând pălăria măcarŭ câte 2 fr., étă că amŭ avé o sumă de patru milióne, rĕmasă în punga Românilorŭ. Totŭ prin stăruinţa d-lui Popescu, d. prefectŭ alŭ judeţului şi on. comitetŭ a acordatŭ d-lui învĕţătorŭ P. Mohorŭ şi unui elevŭ normalistŭ suma de 160 lei, pe timpulŭ lunei lui Augustŭ, spre a merge sĕ studieze la Braşovŭ, unde d-nii învĕţătorĭ G. Moianŭ şi Candidŭ Muşlea au deschisŭ unŭ cursŭ de industrii casnice.

Afacerĭ locale.

Braşovŭ, 8/20 Augustŭ 1887.

In 2 (14) Augustŭ s'a ţinutŭ unŭ sinodŭ extraordinarŭ la biserica Sfântului Nicolae din Prundŭ în Scheiu. Obiectulŭ principalŭ la ordinea ḑilei a fostŭ cestiunea stipendiului acordatŭ tinĕrului Vasile Saftu, dela facultatea filosofică din Lipsca. Stipendiulŭ i s'a sistatŭ fiindŭ că i-a fostŭ acordatŭ numai pe 3 anĭ (6 semestre de studiu) dér i s'au acordatŭ banii colegialĭ şi mai departe spre a-şĭ puté termina studiile sale, deórece acestŭ tinĕrŭ promite a face chiar şi esamenele cele mai grele în semestrulŭ VII lea resp. până la finea lui Februariu 1888. Dorimŭ succesŭ tinĕrului Saftu.

Totŭ sinodulŭ parochialŭ i-a acordatŭ acestui tinĕrŭ şi unŭ împrumutŭ până la 1000 fl., fără interese, pe lângă o garanţiă corĕspunḑĕtóre din partea rudelorŭ şi a mumei sale, spre a se puté ajuta în viitorŭ până la terminarea studielorŭ şi până la ocuparea unei funcţiunĭ.

După acésta s'a pusŭ la ordinea ḑilei alegerea unui membru în comitetulŭ parochialŭ, aclamându-se d-nulŭ Iónŭ M. Burbea.

Era de doritŭ, ca şi următórele cestiunĭ importante sĕ fi fostŭ aduse înainte la acestŭ sinodŭ: 1) Raportulŭ comitetului parochialŭ referitorŭ la festivitatea arangiată aci şi la Caransebeşŭ în onórea multŭ meritatului bărbatŭ a Pré Sfinţiei Sale Episcopului din Caransebeşŭ Iónŭ Popasu; 2) Raportulŭ comitetului, despre stadiulŭ în care se află averea bisericei spre a se sci cum progreséză averea ei; 3) Proectulŭ de regulamentŭ pentru stola preoţilorŭ şi a tuturorŭ funcţionarilorŭ bisericei, spre a se puté cu timpulŭ întregi alŭ treilea postŭ de parochŭ, a se alege unŭ cantorŭ definitivŭ, a se înfiinţa fundaţiunea de 1000 fl. v. a. a protopopului Iónŭ Petricŭ, a se desfiinţa diferinţa de salarŭ pentru preoţĭ, precum şi a se puté orienta Epitropia în ce privesce taxarea parochienilorŭ în diferitele casurĭ (botezŭ, cununiă, mórte etc etc.) 4) Proectulŭ, cu care s'a însărcinatŭ comitetulŭ parochialŭ pentru înfinţarea unei şcolĭ pentru copii de 3—6 anĭ (scóla froebeliană, grădină de copii) căcĭ locale posede, ér personalulŭ uşorŭ se póte afla. De vomŭ întârzia, ne vomŭ pomeni într'o bună diminéţă cu cei nechemaţĭ între noi. 5) Comunicarea, că pentru postulŭ de contabilŭ alŭ bisericei s'a deschisŭ concursŭ, séu s'a concreḑutŭ postulŭ acesta unui bărbatŭ cu cualificaţiunea recerută. 6) Ce disposiţiunĭ şi mĕsurĭ a luatŭ comitetulŭ parochialŭ de a îndemna pe părinţii copiilorŭ din Scheiu a-şĭ trimite copii la şcólă, căcĭ cu durere trebue sĕ ḑicemŭ fórte puţinĭ copii din Scheiu din parochia sf. Niculae frecuentéză şcólele şi nu e de glumitŭ, căcĭ suntemŭ aprópe de începerea anului şcolarŭ 1887/8

Cam acestea suntŭ punctele, carĭ s'ar fi putut pertracta. Mai suntŭ încă şi altele, deocamdată însĕ ne mărginimŭ a semnala acestea.

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia

Ocnele şi industria dela Stassfurt.

(Urmare.)

O altă seriă de studii era asupra nutreţurilorŭ. Pentru ca sĕ le pótă face analisa chimică, işĭ inventase elŭ însuşĭ unŭ felŭ de morişcă, cu care măcina paiele de orzŭ totŭ aşa de finŭ, precum e făina de grâu cea uşóră. Pentru ca sĕ scótă părţile nutritive trata făina acésta de paie de orzŭ cu apă, alcoolŭ şi diferite alte lichide şi reagenţii, determinândŭ din ele 1) substanţa solidă 2) substanţele mineralice (cenuşa) 3) Azotulŭ, respective albuminele 4) grăsimea 5) Celulosa 6) Materiile extractive fără de azotŭ (amidonulŭ, glucosa etc.)

Intr'unulŭ din numerii trecuţĭ amŭ vĕḑutŭ metoda păstrărei tăieţeilorŭ de sfeclă de zacharŭ, ce au fostŭ scoşĭ din fabrică, adecă prin înăcrire, precum şi inconvenientele ei, risipa prin muceḑire, furtŭ etc. Neobositulŭ profesorŭ supuse şi acésta studiului sĕu, décă nu s'ar puté găsi o altă metodă de conservare mai practică şi mai uşóră pentru acestŭ însemnatŭ nutreţŭ de vite. Anume: făcù începutulŭ prin uscare. A luatŭ într'unŭ vasŭ sfecle tăiate mĕruntŭ şi opărite, aşa precum au eşitŭ ele din fabrică, şi le-a pusŭ la căldură până şĭ-au perdutŭ mai tótă apa, ér din materiile nutritive nimicŭ. Astfelŭ dér, bine uscate, cum suntŭ bunăóră ciupercile uscate, făcù cu ele încercarea, décă conservându-le timpŭ îndelungatŭ, séu pe o temperatură umedă, nu s'ar strica ele, muceḑindŭ séu alterându-se, şi le compara cu alte nutreţurĭ. Spre acésta o vedriţă de spălatŭ, lungă, o umplù ca de 3 degete pe fundŭ cu apă, şi d'asupra apei puse apoi o scândură, însĕ astfelŭ, ca sĕ nu atingă apa, dér totŭ sĕ fiă ceva jilavă. Pe scândura acésta puse într'unŭ borcanŭ de sticlă sfeclele uscate, în unŭ altulŭ puse trifoiu roşu uscatŭ, de celŭ sĕmĕnatŭ, în alŭ 3-lea trifoiu de livade, în alŭ 4-lea borcanŭ unŭ felŭ de fênŭ de livade, bunŭ şi nu rogozosŭ, în alŭ 5-lea rogozŭ, în alŭ 6-lea paie de orzŭ, în alŭ 7 lea borcanŭ paie de grâu.

Tóte aceste nutreţurĭ erau egalŭ de uscate, nicĭ unulŭ mai uscatŭ orĭ mai verde, ba le alesese aşa, că tóte au fostŭ cosite când erau în deplină desvoltare şi suculŭ din ele în tótă puterea lui. Cum borcanele au fostŭ puse unulŭ lângă altulŭ pe scândura din vedriţă, nimenĭ n'a mai mişcatŭ vedriţa din locŭ, pentru ca sĕ nu se clătine apa din ea şi sĕ se formeze unde, carĭ arŭ fi putută sĕ influinţeze mai multŭ asupra unui borcanŭ, decâtŭ asupra celorlalte, ér pentru ca temperatura din vedriţă sĕ fiă câtŭ se póte de umedă, a acoperitŭ vedriţa întrégă cu unŭ straiu séu pătură grósă.

Resultatele au fostŭ: deja a 4-a ḑi trifoiulŭ a începutŭ a muceḑi, a 5-a ḑi au începutŭ a muceḑi paiele şi la o sĕptĕmână fênulŭ, ér după 2 sĕptĕmânĭ trifoiulŭ, cu deosebire celŭ sĕmĕnatŭ era aşa de bătutŭ cu muceḑélă — verfilzt — încâtŭ nu mai puteai desface din elŭ nicĭ unŭ singurŭ firŭ, pe când bucăţelele de sfeclă erau cu totulŭ neatinse încă de muceḑélă.

Aceste studii, continuate cu aceeaşĭ diliginţă, ne facŭ sĕ sperămŭ, că savantulŭ profesorŭ ne va da în curêndŭ o metodă mai simplă şi mai practică de a păstra sfeclele, precum şi alte nutreţurĭ. Deja din anulŭ trecutŭ (1886) o fabrică dela Lipsca a isbutitŭ sĕ conserve drevele de bere prin uscare, şi a economisi enormŭ la transportulŭ lorŭ. Insĕ nu aceste studii şi cercetărĭ suntŭ, prin carĭ d-lŭ Hellriegel şĭ-a câştigatŭ renumele sĕu între învĕţaţĭ, ci cu deosebire studiile sale asupra

FOILETONU.

(34)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XI.

Felice scapă.

Pescarulŭ lăsă capulŭ în josŭ.

— Podestatulŭ este omŭ temutŭ! ḑise elŭ.

— Şi-ţĭ este frică sĕ nu te compromiţĭ? întrebă numai decâtŭ Fiametta.

— Mĕ compromitŭ, veḑĭ bine! rĕspunse pescarulŭ; — însĕ nu face nimicŭ, casa mea vĕ este deschisă. Intraţĭ şi am sĕ vĕ apĕrŭ chiar şi împotriva podestatului de va fi trebuinţă.

Pescarulŭ, ajutatŭ de fiulŭ sĕu, unŭ băiatŭ de vre o 12 anĭ, pe care-lŭ chemà, duse în colibă pe gondolierŭ şi pe Felice Badoer.

In momentulŭ sosirei streinilorŭ, pescarulŭ se pregătea sĕ şĭ arunce mrejile, însĕ pe urmă se lăsà de asta şi se hotărî sĕ rĕmâe acasă până séra. Chemà pe fiul sĕŭ de o parte şi i şoptì ceva la ureche. Copilulŭ eşì numai decâtŭ.

Trecù câtăva vreme şi copilul nu se mai întórse. Fiametta se îngrijà de lipsa băeţaşului. Ii venise unŭ gândŭ rĕu.

— Unde l'ai trimesŭ? întrebà ea cam tulburată.

Pescarulŭ băgase de sémă tulburarea fetei. Ii rĕspunse zimbindŭ:

— Décă luntrea cu care aţĭ venitŭ ar fi rĕmasŭ la uşa mea v'arŭ fi trădatŭ şi pe d-vóstră şi m'ar fi pierdutŭ şi pe mine totŭ într'o vreme, fiindcă la spatele ei suntŭ vopsite armele podestatului.

— Ai dreptate.... Dér ce ai făcutŭ cu ea?

— Am poruncitŭ fiului meu s'o ducă d'aicĭ şi sĕ vêsleze tótă ḑiua spre miaḑă nópte şi s'o părăséscă în vre-unŭ locŭ la vedere l celalaltŭ capŭ alŭ lacului. Acolo au s'o găséscă mâne prigonitorii d-vóstrĕ şi cu chipulŭ ésta o sĕ vĕ piarḑă urma.

— Oh, cum sĕ-ţĭ potŭ mulţămi vreodată şi cum sĕ te induplecŭ sĕ mĕ ierţĭ că te-am bănuitŭ! ḑise Fiametta stringêndŭ cu căldură mânile pescarului, d-ta eştĭ totŭ aşa de prevĕḑĕtorŭ pe câtŭ eştĭ cinstitŭ şi cu tóte astea eu amŭ putută sĕ te bănuescŭ!

— Amŭ ghicitŭ eu, însĕ nu face nimicŭ, fiindcă eu totŭ am sĕ mĕ silescŭ sĕ vĕ scapŭ.

Ochii Fiamettei i se umplură de lacrimĭ, aşa de multŭ o atinse astfelŭ de simplitate în devotamentŭ.

— Amêndoi bolnavii d-tale a adormitŭ. Nu creḑĭ c'ai face bine sĕ te ducĭ şi d-ta sĕ te odihnescĭ câte-va ceasurĭ? ḑise pescarulŭ vĕḑêndŭ pe Fiametta că moţăe pe scaunŭ.

— Da, póte.

— Dute dér, fiindcă vĕ aştéptă póte multe încercărĭ mai înainte d'a sosi în Veneţia.

— Ai dreptate, mĕ simţŭ tare obosită! ḑise Fiametta uitându se cu jindŭ la patulŭ de telişcă pe care durmeau alăturĭ ca nisce fraţĭ gondolierulŭ Ricardo şi patricianulŭ Felice Badoer. — N'ai sĕ te desparţĭ de noi? întrebà ea cu unŭ tonŭ rugătorŭ.

— Nu te teme de nimicŭ, eu priveghezŭ, şi sĕ fii încredinţată că voiu face totŭ ce-mĭ va sta prin putinţă, pentru ca sĕ vĕ scapŭ de rĕsbunarea podestatului.

— Ce inimă bună ai!

— Facŭ ce potŭ, dómnă, nimicŭ mai multŭ, nimicŭ mai puţinŭ.

Tóte acestea fură ḑise cu aceeaşĭ simplitate, fără ingâmfare.

Fiametta mulţumì încă odată cu ochii şi se duse şi se întinse pe érbă la picióreIe patului pe care se odihneau cei pe carĭ ii scăpase ea.

Era târḑiu diminéţa, când unŭ sgomotŭ tare de trâmbiţă deşteptà pe Fiametta. Fata sărì numai decâtŭ ca unŭ câne care aude că este ameninţată casa stăpânului lui. Trâmbiţa tăcuse şi unŭ glasŭ rĕsunătorŭ cetea la câţĭva paşĭ de ea avisulŭ acesta pe care'l auḑì întregŭ:

„Erĭ séră, în Isola Bella, s'a făptuitŭ unŭ atentatŭ scîrbosŭ asupra persónei puternicului seniorŭ, Escelenţa Sa Batista Martinengo, podestatŭ alŭ Padovei, senatorŭ alŭ Serenisimei Republicĭ, seniorŭ peste Isola Bella şi alte locurĭ. Podestatulŭ a scăpatŭ numai prin vigórea şi bravura sa. Vinovatulŭ este unŭ gondolierŭ mişelŭ, care chiar elŭ a fostŭ rănitŭ în lupta ce a susţinutŭ în potriva nobilului podestatŭ. Ricardo a putută sĕ scape şi a fostŭ ajutatŭ în fuga sa de o cameristă a signorei Veneţia, epitropisita Veneţiei

„O sută de galbenĭ de aurŭ suntŭ făgăduiţĭ ca rĕsplată celui care va preda marelui şi puternicului domnŭ Batista Martinengo, podestatŭ alŭ Padovei, pe unulŭ din cei doi fugarĭ."

nutrițiunei plantelorŭ, carĭ le continuă și acum cu multă silință și ardóre și anume prin culturile sale de nisipŭ.

Aci, érăși, spre a ne puté înțelege, e necesarŭ sĕ facemŭ o mică digresiune dela temă și sĕ vedemŭ mai ânteiu materiile din carĭ se compunŭ plantele, și a doua, ce materii iau ele spre hrana lorŭ. Cu toții scimŭ, că tóte lucrurile din lume suntŭ compuse din câteva materii simple, în numĕrŭ de 64, suntŭ combinațiunĭ ale acestora în diferite raporturĭ și mĕsurĭ, și aceste materii fiindŭ că din ele se compunŭ tóte celelalte lucrurĭ, se numescŭ substanțe simple séu elemente. Astfelŭ, décă cercetămŭ mai de aprópe plantele, vedemŭ că și ele se compunŭ numai din câteva substanțe simple séu elemente, dintre carĭ unele formézăr organele plantei și prin ardere se prefacŭ în gazurĭ și disparŭ cu totulŭ, ca: Cărbunele (C), Oxigenulŭ (O), Hidrogenulŭ (H), (Oxigenulŭ cu Hidrogenulŭ formézăr apa) și Azotulŭ séu Nitrogenulŭ (N), care cu Hidrogenulŭ formézăr Amoniaculŭ (NH_3) ér cu Oxigenulŭ și Hidrogenulŭ acidulŭ (acrimea) nitricŭ (NHO_3) și altele; apoi elementele minerale, carĭ prin ardere nu disparŭ, ci rĕmânŭ ca cenușă a plantei, cum e fosforulŭ (P), sulfurulŭ séu puciósa (S), Kalium séu potasa (K), Calcea séu varulŭ (Ca), Magnesia (Mg) și ferulŭ (Fe), pe lângă carĭ în unele plante se mai află și alte elemente, în cantitate mai mică, așa că pe ele le putemŭ trece cu vederea, de órece aceleașĭ plante potŭ sĕ vietuiéscă și fără ele.

Aceste 10 materii suntŭ indispensabile și trebue sĕ fiă în orĭ și care plantă, care e sănĕtósă și voimŭ ca sĕ créscă și rodéscă. Astfelŭ dela ferŭ, planta îșĭ capĕtă colórea ei cea verde, și fără ferŭ, ea ar fi cu totulŭ palidă și în fine s'ar veștedi.

(Va urma.)

Mulțămită publică și dare de sémă,

asupra ofertelorŭ primite de comitetulŭ pentru adunarea de ajutóre în favorulŭ incendiaților din comuna Galațĭ.

Comitetulŭ pentru adunarea de ajutóre în favórea nenorociților incendiațĭ din comuna Galațĭ, de lângă Făgărașŭ (în țéra Oltului), după ce în urma Apelului sĕu dela 24 Aprilie n. c. a primitŭ ajutóre din mai multe părțĭ locuite de inimĭ nobile și marinimóse, vine pe acéstă cale a-șĭ da sémă și a mulțămi în numele celorŭ ajutorațĭ binevoitorilorŭ contribuitorĭ. Anume s'au trimisŭ ajutóre:

1. Din Sibiiu, prin Escelența Sa Domnulŭ Archiepiscopŭ și Metropolitŭ Mironŭ Romanulŭ 54 fl. v. a. colectațĭ dela: Escelența Sa d-nulŭ Metropolitŭ Mironŭ Romanulŭ 20 fl., Ilustritatea Sa Nicolae Popea, vicarŭ 5 fl., Dr. Ilarionŭ Pușcariu, archimandritŭ 3 fl., Nicanorŭ Frateșiu, protosincelŭ 2 fl., Ioanŭ Popescu, prof. 1 fl. (toțĭ din Sibiiu) Dr. Maierŭ, protop. (Seliște) 1 fl., Alasandru Tordoșanŭ, protopopŭ (Alba-Iulia) 1 fl., Ioanŭ de Preda, advocatŭ 1 fl., Dr. Ioanŭ Crișanŭ, profesorŭ 1 fl., Petru Ciora, oficialŭ consistorialŭ 1 fl., (Sibiiu) Petru Truța, advocatŭ (Baia de Crișiu) 1 fl., Ioanŭ Danciu, dep. sinodalŭ (Ofenbaia) 1 fl., Augustinŭ Nicóră, dep. sinodalŭ (Deva) 1 fl., Vasiliu Damianŭ, protopopŭ (Bradŭ) 1 fl., Corneliu Aiser, oficialŭ de bancă (Sibiiu) 1 fl., Dr. Iónŭ Mihu, advocatŭ (Orăștiă) 2 fl., Ioanŭ Galŭ, protopopŭ (Abrudŭ) 1 fl., Romulŭ Crainicŭ, protopŭ (Dobra) 1 fl., Teodorŭ Hermanŭ, dep. sinodalŭ (Deșiu) 1 fl., Dr. Moga, medicŭ (Sibiiu) 1 fl., Alesandru Lebu (Cacova) 1 fl., Ioanŭ Hanea, directorŭ seminarialŭ (Sibiiu) 2 fl., Eugenŭ Brote, dep. sinodalŭ (Sibiiu) 1 fl., Ioanŭ Petricŭ protop. (Brașovŭ) 1 fl. și Iuliu Danŭ, administratorŭ protopopescŭ (Făgărașŭ) 2 fl.

(Va urma.)

Avisŭ! Inscrierile la scóla elementară de fete a Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu se potŭ face în dilele de 28 Augustŭ — 1 Septemvre a. c. st. n. între órele 8—10 a. m. în localulŭ direcțiunei școlare (Strada Morii Nr. 8). Tacsa de înmatriculare este de 2 fl. v. a. Elevele carĭ au cercetatŭ acéstă scólă în anulŭ trecutŭ, nu solvescŭ tacsă de înmatriculare. Didactrulŭ este de 2 fl. v. a. pe lună, care este de a se solvi anticipative.

Părinții din provincia îșĭ potŭ adăposti copilele în internatulŭ Associațiunei transilvane pe lângă o tacsă lunară de 22 fl. v. a., în care se cuprinde și didactrulŭ.

Prelegerile se începŭ în 1 Septemvre a. c. st. n.

Sibiiu, în 21 Augustŭ st. n. 1887.

Pentru comitetulŭ Reuniunei

Ioanŭ Bădilă, vicepreședinte. Bologa, secretarŭ.

Invitare! Toțĭ domnii membri ai »Associațiunei transilvane“ și stim. lorŭ familii, carĭ vorŭ participa la adunarea generală din éstŭ anŭ în Sibiiu, se invită prin acésta cu tótă stima la balulŭ care se va da în folosulŭ Associațiunei Lunĭ în 29 Augustŭ în sala dela hotelulŭ „la Impĕratulŭ romanŭ«.

Inceputulŭ este la 8 óre séra.

Prețulŭ biletelorŭ: de persónă fl. 1·50, bilete de familiă până la 3 persóne în acelașĭ prețŭ, dela 4 persóne în susŭ à 1 fl. pentru fiăcare persónă ce trece peste trei.

Biletele se vêndŭ Lunĭ în 29 Augustŭ dela 9—12 óre a. m. și dela 4—6 óre p. m. în localulŭ societății de lectură române, strada Cisnădiei nr. 7 (în curte mezzanin) și séra la cassă.

Suprasolvirile se vorŭ chita pe calea publicității.

Pentru comitetulŭ arangiatorŭ

V. Bologa, președinte. V. Roșca, secretarŭ.

Ultime scirĭ.

Sofia, 21 Augustŭ. — Principele Ferdinand este așteptatŭ aicĭ mâne. Se facŭ marĭ pregătirĭ pentru primirea sa.

Filipopolŭ, 21 Augustŭ. — Principele Ferdinand a refusatŭ sĕ priméscă pe consululŭ englesŭ, care venise a'i face visită ca persónă privată. Alteța sa a declaratŭ că nu póte primi pe consulŭ decâtŭ ca persónă oficială.

Sofia, 21 Augustŭ. — Mâne este serbarea regelui Serbiei. Consulii nu vorŭ arbora drapelele lorŭ decâtŭ în casulŭ când consululŭ germanŭ va arbora pe alŭ sĕu.

Sofia, 21 Augustŭ. — Mitropolitulŭ Clement stăruesce a voi sĕ împlinéscă funcțiunile sale și a primi mâne pe principele Ferdinand când va sosi în capitală.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 23 Augustŭ. — Representantulŭ Germaniei Thielmann a primitŭ ordinŭ sĕ se ducă la Darmstadt.

CONSTANTINOPOLŬ, 23 Augustŭ. — Agentulŭ bulgarŭ a comunicatŭ marelui vizirŭ o telegramă a lui Stoilovŭ, care spune, că prințulŭ de Coburgŭ, la sosirea sa în Filipopolŭ, a mijlocitŭ sultanului espresiunea sentimentelorŭ sale de lealitate și de supunere, asigurându-lŭ totodată, că va respecta îndatoririle ce le are față cu sultanulŭ. Prințulŭ adause, că va fi fericitŭ a-șĭ dovedi în persónă sentimentele sale, décă sultanulŭ va găsi, că acésta este oportunŭ.

BERLIN, 23 Augustŭ. — Starea sănătății împĕratului se îmbunătățesce mereu.

DIVERSE.

Curiosităţĭ contimporane. — Cetimŭ în »Ellenzék« dela 17 Augustŭ: „Musica poporală a lui Pongracz Lajoș din Clușiu a cântatŭ Dumineca trecută la Sinaia înaintea regelui României, și încă cu ocasiunea prândului de curte, ținutŭ dela 6—8. La dorința regelui musica a cântatŭ mai multe cântece unguresci, mai vêrtosŭ ciardașŭ, valsŭ și mai multe polce; regele de mai multe orĭ a datŭ espresiune plăcerei sale.“ Cine n'are minte, n'are decâtŭ sĕ crédă fóiei unguresci.

Turburărĭ în Sicilia. — Nesiguranța și spiritulŭ anarhicŭ a crescutŭ în Sicilia în modŭ spăimântătorŭ. Se anunță rĕscóle sângeróse în 13 localitățĭ; suntŭ mulțĭ morțĭ; în fiă-care di vinŭ scirĭ despre asasinarea jandarmilorŭ și maltratărĭ contra medicilorŭ, carĭ suntŭ acusațĭ de otrăvire. Intr'unŭ satŭ unŭ omŭ cam idiotŭ a fostŭ bănuitŭ de nisce femei că ar fi autorulŭ colerei și mulțimea l'a bătutŭ de mórte. La Caltagiron a fostŭ atacată poșta; în diferite puncte s'au formatŭ bande de tâlharĭ. Ministrulŭ Crispi a datŭ ordinŭ telegraficŭ sĕ se procédă cu cea mai mare asprime contra celorŭ vinovațĭ. Mai multe mii de soldațĭ vorŭ pleca în Sicilia spre a întări garnisónele de acolo.

Puterea rublei. — Diarului englesŭ »Times« i se scrie din Königsberg, că cabinetului din Petersburgŭ îi stau la disposițiune 1,800,000 ruble pentru mituirea diplomaților și a diarelorŭ nerusesci, ca sĕ lucre și sĕ scrie, vedĭ bine, în favórea politicei Rusiei. Subvenționații suntŭ de trei categorii și primescŭ câte cincĭ miĭ de ruble celŭ puținŭ, déră se dau câte șése, dece și trei sute de mii de ruble. Astfelŭ de foi cumpărate suntŭ în Francia 16, în Anglia 4, în Germania 28, în Austria 20, în Italia, Ungaria, Serbia, România la olaltă 18, în Galiția 3. Până acuma 89 foi primescŭ simbriă ruséscă. Afară d'aceea cabinetului îi mai stau la disposițiune 900,000 ruble spre acelașŭ scopŭ.

Albumulŭ Țarului. — Alexandru III are unŭ albumŭ, în care rĕsfoeşte câteodată. Albumulŭ conține portretele tuturorŭ nihiliștilorŭ, carĭ au complotatŭ în anii din urmă contra vieții împĕratului. Orĭ-ce criminalŭ de aceștia, care se condamnă, totodată se fotografiază și portretulŭ i se trimite Țarului. Acum câteva dile, când a aședatŭ în albumŭ ultima fotografiă ce i se trimisese, Țarulŭ dise mâniosŭ: „Se umple iute; mai am câteva foi«. Impĕrătésa, sciindŭ că albumulŭ nihiliștilorŭ este unŭ isvorŭ nesecatŭ de emoțiunĭ pentru soțulŭ sĕu, a voitŭ deja de mai multe orĭ sĕ-lŭ nimicéscă, dér Alecsandru III nu vré sĕ se despartă de acelŭ albumŭ, care îi procură óre-care mângăere spunêndu-i că locatarii cărții — nu mai suntŭ.

Necrologŭ. — Șifronŭ Adamŭ, preotŭ gr. cat. în Gădălinŭ, în numele sĕu, alŭ fiului sĕu Ioanŭ, alŭ părinților sĕi Adamŭ și Paraschiva, precum și în numele altorŭ numĕróse rudenii, anunță cu inima frântă de durere trecerea din viéță a neuitatei sale soții: **Paraschiva Adamŭ** născ. **Nobili**, care după unŭ morbŭ îndelungatŭ, împărtășită fiindŭ cu sf. sacramente, Sâmbătă, în 13 Augustŭ st. n., s'a mutatŭ la cele eterne, în anulŭ alŭ 24-lea alŭ vieții și abia alŭ patrulea alŭ fericitei sale căsĕtorii. Osĕmintele pământesci ale scumpei rĕposate s'au astrucatŭ în cimiterulŭ românŭ din locŭ, Marțĭ în 16 Augustŭ, petrecute fiindŭ la mormêntŭ de numĕrosŭ publicŭ și cincĭ preoțĭ fungențĭ.

Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată!

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

După ce se depărtă pristavulŭ*), pescarulŭ și Fiametta rĕmaseră unŭ minutŭ față în față, fără sĕ schimbe nicĭ o vorbă.

Fiametta era fórte galbenă și avea unŭ tremurŭ nervosŭ pe care nu și-lŭ putea stăpâni, ér pescarulŭ, ca sĕ-șĭ ascundă turburarea, luase o plasă din cuiu și se făcea că o drege. Deodată însĕ ridică capulŭ și dise zîmbindŭ:

— O sută de galbenĭ de aurŭ! curată avere pentru unŭ omŭ sĕrmanŭ ca mine, nu'i adevĕratŭ, signora?

Fiametta era sĕ rĕspundă, însĕ Felice Badoer — pe care-lŭ deșteptase trâmbița — nu'i dete pasŭ sĕ dică nicĭ o vorbă. Audise și elŭ ce rĕsplată făgăduia pristavulŭ.

Felice dise scoțêndŭ punga și aruncând'o în plasa pescarului:

— Tu pierdĭ o sută de galbenĭ de aurŭ, décă nu ne predaĭ, însĕ câștigĭ două sute de galbenĭ, fiind-că ne-ai scăpatŭ. Prin urmare sĕ nu te plângĭ.

— Oh, stăpâne! nu'mĭ primejduisemŭ eu viéța pentru d-vóstră fără nicĭ o speranță de rĕsplată? dise întrebândŭ bietulŭ omŭ, mîhnitŭ că tênĕrulŭ îlŭ putuse crede mișelŭ.

— Negreșitŭ! dise Felice zîmbindŭ, — însĕ coliba ta ticălósă a adăpostitŭ adĭ pe celŭ din urmă mădularŭ alŭ familiei Badoer, prin urmare se cuvine ca sĕ te îmbogățescŭ.

— Oh, Escelență, eu nu cerŭ așa de multŭ. Déc'așŭ avé numai o luntre nouă!

— Vei avé nu numai o luntre nouă dér încă și casă, și cu o grădină împrejurŭ. Și pe lângă astea mĕ însărcinezŭ sĕ îngrijescŭ și de fiulŭ tĕu! dise Felice.

Bietulŭ pescarŭ era nebunŭ de bucuriă; visa, și Fiametta îșĭ dete multă ostenélă ca sĕ-lŭ liniștéscă și sĕ chibzuiască împreună cum sĕ fugă peste nópte.

Unŭ omŭ din vecinătate avea unŭ felŭ de căruță ticălósă cu care ducea zarzavate și póme în Verona. Căruța fŭ acoperită cu pânza luntrei și cum se înseră, culcară într'ênsa pe Ricardo și pe Felice Badoer, care era încă cumplitŭ de slabŭ. Fiametta se pusese pe scândura din stânga căruței și mâna mârțóga de calŭ pe drumulŭ Veronei, pe care mai târdiu trebuia sĕ-lŭ evite după cum trebuia sĕ fugă și de drumulŭ spre Padova mai târdiu.

Se făcuse învoiala ca Fiametta sĕ lase calŭ și căruță la unŭ hanŭ pe malurile Brentei, în josŭ de Padova. Acolo primejdia nu va mai fi tocmai așa de mare și fugarii ar putea găsi ușorŭ o luntre în care sĕ se ducă până în Veneția.

Merseră tótă nóptea fără sĕ se ostenéscă prea multŭ. In dorĭ de di călĕtorii erau dincolo de Verona și ajunseră la unŭ cătunŭ ticălosŭ, unde Fiametta ar fi vrutŭ sĕ rĕmâe tótă diua pentru ca sĕ plece ér peste nópte. Insĕ Felice fŭ de părere că trebuia sĕ mérgă până în satulŭ apropiatŭ și acolo sĕ rĕmâe. Porniră dér pe unŭ drumŭ plinŭ de vâgașe.

Mergeau anevoe, Fiametta stândŭ totŭ pe scândura pusă peste căruță și mânândŭ calulŭ, când doi ómenĭ călărĭ le trecură deodată înainte ca la o sută de pașĭ și pe urmă se întórseră spre căruță vorbindŭ cu aprindere.

Ómenii aceștia purtau o îmbrăcăminte jumĕtate civilă și jumĕtate militărescă și negreșitŭ că erau plătițĭ de vre-unŭ domnŭ mare din vecinătate, după cum se obicĭnuia încă în epoca aceea, pe jumĕtate feudală. Amîndoi purtau mustățĭ lungĭ, săbii grele, și-șĭ dedeau aere de voinicĭ. Afară de acésta mai aveau siguranța și mișcările unorŭ slugĭ, carĭ se simțŭ protejațĭ de numele stăpânului lorŭ.

— Unde te ducĭ, fată frumósă? întrebă unulŭ din ei pe Fiametta oprindŭ calulŭ.

— La Padova, dragă domnule.

— Și ce cauțĭ in Padova?

— Ducŭ pe frații mei, carĭ suntŭ amîndoi soldațĭ ca și d-vóstră, bunii mei domnĭ, și carĭ s'au bolnăvitŭ de frigurĭ în armata din Lombardia.

Călăreții se uitară unulŭ la altulŭ. Celŭ care vorbise mai ânteiu dise érășĭ:

— Frumușico, te înșelĭ póte și în locŭ de doi frațĭ ia séma sĕ nu ai decâtŭ unulŭ singurŭ?

— Scusați-mĕ... vedețĭ bine că suntŭ doi! dise Fiametta ridicândŭ pânza d'unŭ colțŭ.

Cei doi vagabundĭ îșĭ cam pierdură cumpĕtulŭ când vĕdură 4 picióre. Cu tóte acestea celŭ care părea mai încăpățînatŭ dise érășĭ:

— Pentru ce te ducĭ în Padova?

— Pentru că am o recomandațiă pentru domnulŭ podestatŭ. Mi s'a făgăduitŭ că elŭ n'are sĕ ne lase în suferință. Podestatulŭ este unŭ domnŭ așa de bunŭ!

(Va urma).

*) Celŭ care a făcutŭ cunoscutŭ prin cetire avisulŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 60
Rentă de hârtiă 5%	87.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 75
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 55
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	81 55
Renta de arg. austr.	82.85
Renta de aurŭ austr.	112 70
Losurile din 1860	135 50
Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	285.50
Act. băncei de creditŭ austr.	281.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 94
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 55
Londra 10 Livres sterlinge	125 82

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 8 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$91\frac{1}{2}$	$92\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	95—	$95\frac{1}{2}$
» convert. (6%)	$88\frac{3}{4}$	$89\frac{1}{4}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	$104\frac{3}{4}$	$105\frac{1}{2}$
» „ „ (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{3}{4}$
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	$87\frac{1}{2}$
Banca naţională a Românieĭ 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.\frac{1}{4}$	$15.\frac{3}{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 23 Augustŭ st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.62	Vênd.	8 65
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	10 00
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.28
Imperialĭ	»	10.20	»	10.26
Galbenĭ	»	5 90	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	108.—	»	$109.\frac{1}{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.